

KATEDRA I KLINIKA OKULISTYKI

Kierownik Kliniki: Prof. zw. dr hab. n. med. Marta Misiuk-Hojło

Sekretariat Kliniki tel. 71 736-43-00

fax. 71 736-43-09

e-mail: klo@usk.wroc.pl adres strony internetowej: <http://www.okulist.am.wroc.pl>

Wrocław 12.02.2020

Recenzja pracy doktorskiej

mgr Doroty Ługowskiej

pt.

„Subiektywne doznania pacjentów podczas operacji zaćmy oraz w okresie pooperacyjnym”

Zaćma stanowi najczęstszą odwracalną przyczynę utraty wzroku na świecie. Obecnie, wg Światowej Organizacji Zdrowia, 285 mln ludzi cierpi na pogorszenie widzenia spowodowane przez zaćmę (30%) oraz wady refrakcji (43%). Trzeba podkreślić, że to właśnie katarakta powoduje ponad połowę przypadków znacznego pogorszenia widzenia. Do 2030 roku zaćma wymagająca wykonania operacji wystąpi u 25% pacjentów po 65 roku życia i 50% pacjentów po 80 roku życia.

Narastające zmętnienie soczewki prowadzi do pogorszenia widzenia, co powoduje znaczne utrudnienie w wykonywaniu pracy i czynności życia codziennego.

W chwili obecnej jedyną metodą terapii zaćmy jest leczenie operacyjne polegające na usunięciu zmętniałych mas soczewkowych i wszczepieniu sztucznej soczewki.

Praca doktorska mgr Doroty Ługowskiej posiada ogólnie przyjęty układ dla tego typu dysertacji, liczy 146 stron, w tym spisy rycin, tabel, skrótów oraz streszczenie w języku polskim i angielskim. Rozprawa zawiera 57 tabel i 8 rycin. Merytorycznie praca wsparta jest 132 pozycjami aktualnego piśmiennictwa oraz materiałami źródłowymi. Wstęp, liczący 32 strony, podzielony został na szereg podrozdziałów. Na początku doktorantka opisuje anatomię oka oraz anatomię i fizjologię soczewki. Następnie omawia etiologię zaćmy i jej obraz kliniczny, opisuje też zaćmę w kontekście historycznym. Kolejny podrozdział dotyczy rysu historycznego dotyczącego sposobów znieczulania w chirurgii. Sądzę, że można byłoby ograniczyć go do znieczulania jedynie w chirurgii okulistycznej.

Następnie autorka skupia się na współczesnej chirurgii zaćmy i w końcowym etapie wstępu omawia problematykę jakości życia pacjentów po operacji zaćmy.

Celem pracy było ustalenie najlepszego postępowania okołoperacyjnego z pacjentem przed zabiegiem usunięcia zaćmy metodą fakoemulsyfikacji, z podziałem na okres przygotowawczy, na czas spędzony na bloku operacyjnym oraz na okres bezpośrednio po operacji.

Doktorantka stworzyła kwestionariusz ankiety oraz przeprowadziła sondaż diagnostyczny. Badania ankietowe obejmowały lata 2017-2018, dotyczyły 200 pacjentów operowanych w Klinice Uniwersyteckiej w Białymstoku. Na przeprowadzenie badań uzyskano zgodę komisji Bioetycznej. Ankieta składała się ze 128 pytań. Pacjenci zostali podzieleni na dwie grupy: po pierwszej i po drugiej operacji. Ponad 85% chorych w odpowiedziach wskazało na więcej elementów pozytywnych niż negatywnych.

Uwagi negatywne dotyczyły głównie przedłużającego się oczekiwania na wypis, ból w czasie zabiegu, dyskomfort w czasie zakładania wenflonu, zakładanie rozwórki, odklejanie folii z twarzy. Więcej niezadowolonych znalazło się wśród osób powyżej 65 roku życia oraz wśród pacjentów płci żeńskiej. Osoby starsze miały też więcej problemów ze zrozumieniem wyjaśnień podawanych przez personel. We wnioskach doktorantka podkreśliła, że najwięcej uwagi i cierpliwości należy okazać pacjentom powyżej 65 roku życia, niezależnie od płci. W stosunku do kobiet należy okazać więcej delikatności. Panowie wymagają więcej działań uspokajających ze względu na wyższy poziom lęku i stresu. Przy rozmowie wyjaśniającej etapy procedur należy wykazać więcej staranności w stosunku do pacjentów starszych, słabo słyszających, mniej wykształconych.

Doktorantka zaproponowała też udoskonalenie kilku fragmentów protokołu operacyjnego.

Uzyskane wyniki autorka omawia w sposób uporządkowany odwołując się do wyników innych badaczy. Praca napisana jest w sposób przejrzysty co świadczy o zrozumieniu i dużej wiedzy doktorantki w zakresie podjętego problemu.

W mojej ocenie, uzyskane wyniki nie są zaskakujące dla lekarzy okulistów. Natomiast uważam że, ich publikacje w czasopiśmie dla lekarzy i pielęgniarek zwróciłyby uwagę na problemy o których część personelu nie myśli w szpitalach publicznych ze względu na zbyt mało czasu, który mogą poświęcić pojedynczemu pacjentowi.

Praca doktorska mgr Doroty Ługowskiej pt. : „Subiektywne doznania pacjentów podczas operacji zaćmy oraz w okresie pooperacyjnym” spełnia wymogi uzyskania stopnia naukowego doktora i wnioskuję o jej dopuszczenie do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Z poważaniem

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA I KLINIKA OKULISTYKI
kierownik
prof. dr hab. Marta Misiuk-Hoło, prof. zw.